

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

**GEBRÜDER HAIDER & CO
HOCH- UND TIEFBAU GMBH**

Industriestraße-Ost 3
8605 Kapfenberg
Austrija

kao i lokacije:
Eggersdorf
Seiersberg
Bečko Novo Mjesto

T: +43 3862 32612
F: +43 3862 32613
M: office@haider-co.at

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

Sadržaj

1.	KORPORATIVNA FILOZOFIJA.....	3
2.	PODRUČJE PRIMJENE I OSNOVNA PRAVILA.....	3
3.	OPĆA NAČELA NAŠEG POSLOVANJA	4
4.	SUKOB INTERESA.....	4
5.	ODGOVORNO POSTUPANJE S IMOVINOM DRUŠTVA	5
6.	SUZBIJANJE MITA I KORUPCIJE.....	5
6.1	Zabrana davanja mita.....	5
6.2	Zabrana primanja mita.....	5
6.3	Zabrana podmićivanja od strane trećih osoba.....	6
6.4	Darovi, zabave, ručkovi i večere, putovanja, troškovi.....	6
6.5	Sponzorstva i donacije.....	7
7.	GOTOVINSKA PLAĆANJA.....	7
8.	PROPISI O SUZBIJANJU MONOPOLA I POŠTENI TRŽIŠNO NATJECANJE.....	7
8.1	Osnovna pravila za ophođenje s konkurentima.....	8
8.2	Rizici povezani sa sastancima udruženja i drugim razmjenama informacija s konkurentima	10
8.3	Ophođenje s klijentima i dobavljačima	11
8.4	Sankcije - posljedice/troškovi povrede zakona	13
9.	KOMUNIKACIJA.....	14
10.	ZAŠTITA PODATAKA I SIGURNOST INFORMACIJA	14
11.	ZAŠTITA NA RADU, ZDRAVLJE I ZAŠTITA OKOLIŠA.....	15
12.	PONAŠANJE NA RADNOM MJESTU I PRIDRŽAVANJE DRUŠTVENIH STANDARDA.....	15
13.	SPRJEČAVANJE PRIJEVARNIH RADNI	16
14.	IMPLEMENTACIJA KODEKSA PONAŠANJA, UKLJUČUJUĆI PROVEDBU I PROVJERU	16
15.	POVREDE	16
16.	SUSTAV ZVIŽDAČA	16

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

1. KORPORATIVNA FILOZOFIJA

Društvo Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH (u nastavku ukratko „**Gebrüder Haider & Co**“ „**društvo**“ ili „**mi**“) obvezuje se poslovati isključivo u skladu s važećim zakonskim odredbama te u skladu sa svim internim i eksternim pravilima i propisima. Ne obvezujemo samo na poštivanje zakona, već i naše korporativne filozofije. Pritom naša korporativna filozofija treba pomoći u održavanju organizacijske kulture koja potiče i podupire etičko ponašanje i poštivanje zakona te istovremeno osigurati da se otkrije i spriječi kriminalno ponašanje kao i svako kršenje našeg Kodeksa ponašanja.

Naš Kodeks ponašanja temelji se na sljedećim temeljnim vrednotama naše korporativne filozofije:

- **sklapanje dogovora rukom**
- **suradnja**
- **znanje**
- **okoliš**
- **kvaliteta**
- **sigurnost**

2. PODRUČJE PRIMJENE I OSNOVNA PRAVILA

- Ovaj Kodeks ponašanja odnosi se na sve zaposlenike (bez obzira na vrstu zaposlenja i hijerarhijsku razinu) društva **Gebrüder Haider & Co** kao i na sve druge osobe koje rade za ili u ime našeg **društva** (zajedno „**zaposlenici**“).
- Uvijek se posavjetujte sa svojim službenikom za usklađenost (CPO) ako niste sigurni je li planirana radnja kompatibilna s našim Kodeksom ponašanja (bolje spriječiti nego liječiti!).
- Potičemo sve zaposlenike da obavijeste svoje nadređene ili službenika za usklađenost (odgovornost za koordinaciju usklađenosti snosi službenik za usklađenost koji ima odgovarajuća prava uvida i davanja naloga kako bi svoje zadaće obavljao propisno i učinkovito) ako postoji sumnja na kršenje našeg Kodeksa ponašanja jer to može spriječiti veću štetu za **društvo**.
- **Društvo** neće tolerirati odmazdu protiv bilo kojeg zaposlenika koji u dobroj vjeri prijavi ozbiljnu sumnju na kršenje našeg Kodeksa ponašanja.
- Nepoštivanje našeg Kodeksa ponašanja može imati posljedice prema zakonu o radu, te čak rezultirati i prekidom radnog odnosa. Ako kršenje ovog Kodeksa ponašanja **društvo** nanese štetu, **društvo** može podnijeti zahtjeve za naknadu štete protiv zaposlenika koji je/su za to odgovoran/odgovorni.

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

- Obveza poštivanja našeg Kodeksa ponašanja također će biti uključena u naše ugovore i opće uvjete poslovanja s poslovnim partnerima, pod uvjetom da je to potrebno ili prikladno kako bi se štitili interesi **društva**.
- Ako kršenje ovog Kodeksa ponašanja **društvu** nanese štetu, **društvo** može podnijeti zahtjeve za naknadu štete protiv zaposlenika koji je/su za to odgovoran/odgovorni.

3. OPĆA NAČELA NAŠEG POSLOVANJA

Svi oblici pogrešnog ponašanja mogu ozbiljno naštetiti interesima našeg **društva** i dovesti do toga da **društvo** može snositi ozbiljne pravne, gospodarske i društvene posljedice. Društvo **Gebrüder Haider & Co** stoga obvezuje sve zaposlenike da se pridržavaju sljedećih načela:

- poštivanje zakonskih odredbi
- pošteno i besprijekorno ponašanje prema kolegama, klijentima, poslovnim partnerima i dobavljačima
- pažljivo postupanje s povjerljivim informacijama
- provedba i poštivanje ovog Kodeksa ponašanja

4. SUKOB INTERESA

U svakodnevnom poslovanju zaposlenici društva mogu se suočiti sa situacijama kada moraju donijeti odluke u kojima su interesi **društva** u sukobu s njihovim osobnim interesima, aktivnostima ili odnosima. Sukobi interesa mogu dovesti do toga da se odluke više ne donose nepristrano i lojalno u interesu **društva**.

Zaposlenici koji su u mogućem ili stvarnom sukobu interesa dužni su o tome izvijestiti svoje nadređene ili službenika za usklađenost kako bi se to pitanje brzo razjasnilo. Ako su nadređeni ili službenik za usklađenost također u istom sukobu interesa, o tome se mora obavijestiti druga osoba u upravi društva koja nije pogođena tim sukobom interesa.

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

5. ODGOVORNO POSTUPANJE S IMOVINOM DRUŠTVA

Naši zaposlenici moraju jasnu razlikovati svoje vlastite financije i financije **društva**.

Imovina **društva** smije se koristiti samo u predviđene poslovne svrhe. Zloupotrebavanje resursa **društva** za bilo koju drugu svrhu, posebice neprikladne osobne, nezakonite ili druge neovlaštene svrhe je zabranjeno. Zaposlenici moraju pažljivo postupati s resursima **društva** i dužni su imovinu **društva** zaštititi od zloupotrebavanja ili gubitka.

6. SUZBIJANJE MITA I KORUPCIJE

Korupcija uzrokuje ozbiljne društvene, moralne, gospodarske i političke probleme, potkopava dobro korporativno upravljanje, koči gospodarski razvoj i narušava tržišno natjecanje. Ugled društva **Gebrüder Haider & Co** uvelike ovisi o tome kako se **mi** ponašamo prema našim poslovnim partnerima. Zaposlenici **društva** dužni su se pridržavati relevantnih zakonskih odredaba u području suzbijanja korupcije i mita. Poslovne odluke ne smiju biti vođene ili pod utjecajem privatnih interesa ili osobne koristi.

6.1 Zabrana davanja mita

U poslovanju s poslovnim partnerima, klijentima i dobavljačima, kao i nadležnim tijelima, svim zaposlenicima, bez iznimke, zabranjeno je izravno ili neizravno nuditi, obećavati, osigurati ili odobravati financijske ili druge pogodnosti ako se time želi postići da primatelj poduzme činidbu ili propust kojim krši svoje dužnosti. Takve ponude, obećanja, pogodnosti, darovi i pozivnice također se ne smiju davati ako bi se mogli shvatiti kao pokušaj neprimjerenog utjecaja na javnog dužnosnika ili poslovnog partnera. Svaki dojam neprimjerenosti i nepoštenja mora se striktno izbjegavati.

6.2 Zabrana primanja mita

Zaposlenici svoje poslovne odluke donose isključivo u interesu **društva**, ostavljajući po strani privatne i druge interese. Nije dopušteno tražiti od dobavljača ili drugih poslovnih partnera da nude ili obećavaju nepoštene pogodnosti niti prihvaćati takve pogodnosti.

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

6.3 Zabrana podmićivanja od strane trećih osoba

Zaposlenicima **društva** zabranjeno je bilo kojem poslovnom partneru, konzultantu, agentu, posredniku ili drugoj trećoj osobi davati ili odobriti financijske ili druge pogodnosti ako okolnosti ukazuju da su takve pogodnosti, u cijelosti ili djelomično, izravno ili neizravno namijenjene za postizanje činidbe ili propusta primatelja kojim krši svoje dužnosti ili za bilo koji drugi nedopušteni utjecaj.

Prilikom odabira naših poslovnih partnera provodi se dokumentirana provjera integriteta na temelju rizika. Posebice se pri odabiru potrebnih podizvođača dokazi sposobnosti, koji su potrebni u postupku javne nabave, moraju pribaviti na vrijeme kako bi se po potrebi mogli predočiti.

6.4 Darovi, zabave, ručkovi i večere, putovanja, troškovi

U mnogim zemljama i kulturama su darovi, pozivi poslovnih partnera na zabave, ručkove ili večere, putovanja ili preuzimanje drugih troškova dio uobičajenog poslovanja. Pritom se naši zaposlenici moraju pridržavati sljedećih načela:

- **društvo** zabranjuje prihvaćanje darova, poziva na zabave, ručkove ili večere, putovanja ili drugih poziva u slobodno vrijeme ili drugih pogodnosti koje bi stvarno mogle nepropisno utjecati ili stvoriti dojam nedopuštenog utjecaja na ishod nabave ili druge poslovne transakcije, ako te pogodnosti ne predstavljaju primjereni ili poštteni trošak.
- **društvo** dopušta prihvaćanje uobičajenih, adekvatnih i primjerenih (mjesno uobičajenih) darova, troškova za zabave, ručkove ili večere, putovanja ili druge troškove odnosno davanje istih trećim osobama. Darovi i pozivnice zaposlenicima od strane uprave dopušteni su u posebnim poslovnim prigodama ili u okviru poslovnog ručka ili večere.
- **društvo** će platiti i prihvatiti samo darove, zabave, ručkove ili večere, putne ili druge troškove ako su razumne vrijednosti. U slučaju dvojbe, troškove mora odobriti uprava.
- svi ponuđeni ili prihvaćeni darovi, zabave, ručkovi ili večer, putni ili drugi troškovi moraju se transparentno i točno iskazati u poslovnim knjigama **društva**.

Društvo određuje granicu prihvatljivosti za dopuštene, uobičajene, adekvatne i primjerene (mjesno uobičajene) troškove odnosno financijske naknade u visini od maksimalno **150 eura po poslovnoj transakciji**. Troškovi koji prelaze ovu granicu načelno nisu dopušteni i predstavljaju povredu ovog Kodeksa ponašanja, osim ako je u pojedinačnim slučajevima ishodoeno odobrenje službenika za usklađenost ili uprave. Napojnice prilikom poslovnih ručkova ili večera odnosno ručkova ili večera za zaposlenike prihvaćaju se u visini od najviše 5% ukupnog iznosa računa.

Pridržavanje ovih osnovnih pravila je jedan od najvažnijih prioriteta **društva**, budući da svaki pokušaj nedopuštenog utjecaja na postupak donošenja odluka javnog naručitelja ili pokušaj dobivanja povjerljivih podataka i time stjecanja neprimjerene prednosti u postupku javne nabave dovodi do njegova isključenja iz postupka javne nabave.

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

6.5 Sponzorstva i donacije

Sponzorske i donatorske aktivnosti provode se samo u dogovoru s upravom i ne smiju nepovoljno utjecati na interese i ugled tvrtke. Neće se davati novčane ili materijalne donacije političkim strankama ili organizacijama koje su tijesno povezane s političkim strankama.

7. GOTOVINSKA PLAĆANJA

U okviru svojih poslovnih aktivnosti za **društvo** zaposlenicima je zabranjeno bilo kakvo gotovinsko plaćanje. Za sve bezgotovinske transakcije od **15.000,00 eura** naviše (jednokratno ili podijeljeno na više uplata) **društvo** je dužno pridržavati se obveza dubinske analize za sprečavanje pranja novca iz čl. 365.m-365.z Zakona o obrtničkim, trgovačkim i industrijskim djelatnostima. To vrijedi i za sve novo uspostavljene poslovne odnose.

8. PROPISI O SUZBIJANJU MONOPOLA I POŠTENO TRŽIŠNO NATJECANJE

Posvećeni smo poštenom tržišnom natjecanju i pridržavamo se propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola svake zemlje i na svim tržištima u i na kojima **društvo** djeluje. Pridržavanje ovih propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola važna je za naš poslovni uspjeh jer promiče poštena i otvorena tržišta koja ispravno funkcioniraju te osigurava da se poslovi dodjeljuju na temelju kvalitete i učina, a ne na temelju nedoličnog ponašanja. Kršenje propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola može imati kaznenopravne posljedice za dotične osobe i **društvo** kao udruženje, visoke kazne za **društvo** te rezultirati blokadom postupaka javne nabave. Osim toga, kršenja mogu dovesti do golemih iznosa za naknadu štetu, za koje i uključene osobe također mogu osobno odgovarati putem regresa. **Osnovni sastojni dio** Kodeksa ponašanja je stoga osigurati da su naše **poslovne prakse** u svim zemljama u kojima poslujemo **u potpunosti u skladu** s važećim propisima o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola. Zbog toga se uvijek treba pridržavati sljedećih načela koja su pobliže opisana u točki 8.1. - 8.3.:

a) Naši konkurenti:

Sljedeća načela primjenjuju se na svu komunikaciju s našim konkurentima:

- ne održavamo kontakte niti druge interakcije s našim konkurentima predmet kojih su razmjena informacija o cijenama, sastavnim dijelovima cijena ili kalkulacija ili druge informacije povezane s cijenama, klijentima ili dobavljačima, tržištima/područjima, poslovnim strategijama, troškovima proizvodnje, količinama proizvodnje ili drugim informacijama koje mogu smanjiti neizvjesnost na tržištu.
- osiguravamo da se svi sastanci s konkurentima odvijaju samo u zakonite svrhe, npr. u okviru aktivnosti udruženja, koje su strukturirane i provode se na temelju odgovarajućih konzultacija s obzirom na propise za suzbijanje monopola (vidi točku 5.). Nikada ne

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

koristimo naše legitimne kontakte s našim konkurentima za bilo koju aktivnost koja bi mogla ograničiti tržišno natjecanje.

- kada prikupljamo i utvrđujemo informacije o tržištu koristimo isključivo zakonita sredstva (vidi točke 8.1 - 8.3). Na temelju tih informacija samostalno i neovisno utvrđujemo našu poslovnu strategiju. Izvan uskih oligopolskih tržišta (samo četiri ili manje od četiri sudionika na tržištu) možemo sudjelovati u razmjeni agregiranih podataka o tržištu/gospodarskoj grani ako se time ne otkrivaju informacije specifične za društvo, te ako podatke prikuplja neovisna treća osoba kako bi se osigurala njihova povjerljivost.
- ako povremeno prodamo proizvode ili usluge konkurenciji ili ih kupimo od konkurencije, razmjena informacija u ovom kontekstu mora biti ograničena na mjeru koja je apsolutno neophodna za izvršenje odgovarajuće transakcije kupnje/prodaje. To se također odnosi i na pružanje usluga za konkurente u svojstvu podizvođača. Zajedničke ponude s konkurentima u okviru zajednica ponuditelja i suradnja s natjecateljima u okviru radnih zajednica ograničena je na slučajeve u kojima **mi** sami nemamo potrebne sposobnosti ili je potrebno formiranje zajednice ponuditelja kako bi se mogla predati obećavajuća ponuda.

Naši konkurenti podrazumijevaju pritom naše stvarne i potencijalne konkurente. Poduzetnik se smatra konkurentom ako djeluje na istom stvarnom i geografskom tržištu kao društvo **Gebrüder Haider & Co**. To se odnosi kao na konkurente na razini usluga (podizvođači), tako i na razini nabave (materijali).

b) Naši klijenti:

Sljedeća načela vrijede za ophođenje s našim klijentima:

- prema svim klijentima odnosimo se otvoreno i pošteno i poštujemo njihovu neovisnost
- želimo osigurati da naši klijenti dobiju najbolje moguće usluge koje najbolje zadovoljavaju njihove individualne zahtjeve.
- pridržavamo se odredbi zakona o javnoj nabavi koji se primjenjuju u dotičnoj zemlji.

c) Naši proizvodi i usluge:

- posvećeni smo natjecanju prema najboljoj vrijednosti za novac koje se temelji na prednostima naših proizvoda i usluga. Pritom osiguravamo da su naši prodajni materijali, oglasi i druga komunikacija točni, da ne dovode u zabludu i da prikladno opisuju naše proizvode i usluge.

8.1 Osnovna pravila za ophođenje s konkurentima

Temeljni lajtmotiv propisa o suzbijanju monopola zahtijeva da sva **društva** svoje ponašanje na tržištu određuju neovisno o svojim konkurentima (autonomno). Zbog toga smo dužni u svakom trenutku samostalno određivati strategije koje želimo slijediti na tržištu. Ovaj postulat o neovisnosti ne lišava nas mogućnosti da se inteligentno prilagodimo uočenom ili očekivanom

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

ponašanju naših konkurenata, ali nam zabranjuje **bilo koji** izravni ili neizravni kontakt odnosno **razmjenu informacija s našim konkurentima** koja bi mogla **utjecati na naše ponašanje na tržištu** ili kojom bi **mi** naše konkurente obavijestili o našim odlukama ili namjerama u vezi s našim ponašanjem na tržištu.

Najteže povrede propisa o suzbijanju monopola događaju se između konkurenata: to posebno uključuje (horizontalne) dogovore o cijenama, dogovore među ponuditeljima (monopoli kod nadmetanja), podjele klijenata/tržišta/područja ili ograničenja kapaciteta.

Već se i samo postojanje takvih sporazuma smatra takozvanom „teškom“/ključnom povredom, čak i ako uključena društva relevantne sporazume u nastavku ne provedu na tržištu.

Ako ste u dodiru s konkurentima društva **Gebrüder Haider & Co**, morate se pridržavati sljedećih osnovnih pravila:

s obzirom na sljedeće teme, s našim konkurentima: nikada nećemo (i) sudjelovati u bilo kakvim sporazumima ili usklađenoj praksi (bez obzira na oblik; ovo uključuje i „džentlmske sporazume“ i bilo koju drugu vrstu neformalne ili prešutne komunikacije) (ii) razmjenjivati ili (iii) priopćavati informacije:

- cijene (uključujući bilo koju komponentu cijene ili informacije vezane za cijenu), buduće cijene, nadoplate, rabate, bonuse ili popuste (horizontalni **dogovori** cijena zabranjeni su kako za prodajne, tako i za nabavne cijene)
- uvjeti kupnje ili prodaje/ Opći uvjeti poslovanja
- troškovi (uključujući komponente troškova) ili modalitete prebacivanja/prenošenja troškova ili sastavni dijelovi troškova
- **tržišta, klijenti, dobavljači ili područja nabave i prodaje**
- **kapaciteti ili proizvodnja/količina proizvodnje** (osobito ograničenje ili proširenje kapaciteta ili proizvodnje)
- buduće poslovne strategije (npr. marketinški planovi, vlastite istraživačke i razvojne aktivnosti, uvođenje ili ukidanje proizvoda)
- profitne marže
- uvjeti/kondicije zapošljavanja
- isključivanje trećih s tržišta (npr. bojkot ili drugi oblici odbijanja poslovanja) ili dogovori o uklanjanju ili ograničavanju drugih konkurenata.

Vodite račun o tome da čak i jednostrano otkrivanje informacija o gore navedenim temama također može biti štetno za primatelja informacija ako se primatelj informacija odmah i izričito ne izjasni da ne želi primiti te informacije.

- Također, nikada nemojte koristiti klijente ili bilo koju drugu osobu (kao što je npr. prodajni agent ili distributer) kao posrednika za razmjenu gospodarsko osjetljivih

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

informacija **društva** s konkurentima. Ako imate razloga vjerovati da klijent ili druga osoba konkurentu daju gospodarski osjetljive podatke o **društvu**, prijavite to službeniku za usklađenost. Primjenom odgovarajućih pravnih mjera predostrožnosti/sigurnosnih mjera (npr. putem sporazuma o povjerljivosti i sporazuma o čuvanju podataka u tajnosti), možete osigurati da poslovnim partnerima nije dopušteno otkrivati gospodarski osjetljive informacije o našem **društvu** konkurentima.

- Prikupljajte i identificirajte osjetljive informacije relevantne za tržišno natjecanje (npr. o namjeravanom tržišnom ponašanju konkurenata, kao što su cijene u ponudama) isključivo uporabom neovisnih izvora (npr. putem javno dostupnih izvora informacija: novine, internet, otvaranje ponuda u okviru javne nabave) ili putem društava koja pružaju informacije/društava za istraživanje tržišta koje su neovisne o našim konkurentima. Dokumentirajte kako su informacije dobivene. Također, nemojte koristiti ove izvore kao sredstvo za razmjenu (osjetljivih) informacija sa svojim konkurentima.

Ponekad se događa da su naši konkurenti ujedno i naši klijenti ili dobavljači: Ograničite u takvim slučajevima komunikaciju o cijenama i drugim osjetljivim temama vezano za tržišno natjecanje (vidi gore) na onu mjeru koja je neophodna za dovršetak planirane transakcije kupnje/prodaje. To se također odnosi i na pružanje usluga za konkurente (npr. u svojstvu podizvođača).

Gore navedena načela također posebice vrijede i za sudjelovanje u postupku javne nabave. S ponuditeljima u postupku javne nabave **nikada** (i) nećemo sklopiti bilo kakav sporazum ili uskladiti svoje ponašanje (bez obzira na oblik; ovo uključuje i džentlmske sporazume i bilo koji drugi oblik neformalnog ili prešutnog sporazuma) (i) razmjenjivati informacije ili (iii) ih priopćavati.

Povremeno se događa da u postupku javne nabave sudjelujemo s našim konkurentima u okviru zajednice ponuditelja. U takvoj zajednici ponuditelja sudjelujemo samo ako mi i naš konkurent, promatrano pojedinačno, nemamo potrebne kapacitete za izvršenje željene nabave odnosno ako nam samo suradnja omogućuje podnošenje obećavajuće ponude. Ograničite u takvim slučajevima komunikaciju o cijenama i drugim osjetljivim temama vezano za tržišno natjecanje (vidi gore) na onu mjeru koja je neophodna za izradu ponude, a zatim, ako je ponuda bila uspješna, za izvršenje posla.

8.2 Rizici povezani sa sastancima udruženja i drugim razmjenama informacija s konkurentima

Do povreda propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola često dolazi u okviru aktivnosti poduzetničkih udruženja (osobito udruženja predstavnika gospodarske grane ili stručnih simpozija/konferencija/sastanaka gospodarske grane). Iako se takvi događaji obično održavaju radi postizanja legitimnih ciljeva, među konkurentima postoji prirodna tendencija da u tom okviru razgovaraju i o drugim pitanjima od zajedničkog interesa. Pritom razgovor može vrlo lako doći i do tema o kojima konkurenti ne smiju razgovarati (kao što su područja opisana gore pod točkom 8.1).

Kada sudjelujete na sastancima udruženja, sastancima skupina predstavnika gospodarske grane ili stručnim simpozijima/konferencijama/sastancima gospodarske grane na kojima (eventualno) sudjeluju i naši konkurenti, važno je da se pridržavate sljedećih osnovnih pravila:

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

- izbjegavajte bilo kakvu raspravu ili razmjenu informacija s konkurentima o cijenama, komponentama cijena ili drugim informacijama povezanim s cijenama, klijentima ili dobavljačima, tržištima/područjima, troškovima proizvodnje, količinama proizvodnje i bilo kojim drugim informacijama koje smanjuju neizvjesnost na tržištu.
- ako konkurentni ikada pokrenu takve teme, ne smijete gledati prekriženih ruku i mirno sjediti/stajati sa strane dok se taj razgovor vodi. Sama vaša prisutnost pri raspravama o takvim temama već može biti dovoljna da vas inkriminira, a time i društvo **Gebrüder Haider & Co**.
- kada se takva pitanja pojave ili pokrenu u nazočnosti konkurenata na ili izvan sastanka: odmah recite da je rasprava o ovoj temi neprikladna i da bi mogla biti nedopustiva te da je zbog toga treba odmah prekinuti; ako se to ne dogodi, odmah napustite sastanak. Pobrinite se u svakom slučaju da vaša izjava da ne želite raspravljati o ovoj temi bude zabilježena u zapisniku ili na neki drugi način u pisanom obliku; ako napuštate sastanak jer se rasprava nastavlja, pobrinite se da vaš odlazak sa sastanka također bude adekvatno dokumentiran u zapisniku ili na neki drugi način.
- odmah obavijestite službenika za usklađenost o takvom događaju. Zatražite dodatnu pomoć ako imate pitanja o tome kako postupiti u ovoj situaciji.

Ako primite poruku e-poštu ili neki drugi oblik komunikacije od konkurenta o temi koja smanjuje tržišnu neizvjesnost (kao što su posebice gore opisana područja):

- odgovorite da je komunikacija na takvu temu neprimjerena i pojasnite da ubuduće ne želite primati takve informacije i da ćete komunikaciju odmah prekinuti.
- odmah obavijestite službenika za usklađenost ili upravu o takvom događaju. Zatražite pomoć ako imate dodatnih pitanja o tome kako postupiti u toj situaciji (posebice kako biste trebali formulirati svoj odgovor).

Prilikom sudjelovanja na sastancima udruženja i gospodarske grane na kojima su (eventualno) prisutni i naši konkurenti, trebaju biti ispunjeni sljedeći preduvjeti:

- sastanak služi u zakonitu poslovnu svrhu i vaša prisutnost u ime **društva** je u najboljem interesu **društva**
- dnevni red/agenda sastanka je unaprijed određen (trebali biste znati o kojim će se temama raspravljati). Nemojte sudjelovati na sastancima na dnevnom redu kojih su neprimjerene/eventualno nedopustive teme (osim ako se te točke uklone s dnevnog reda/agende prije sastanka i ako se ta promjena dokumentira na odgovarajući način).
- uvjerite se da se vodi zapisnik i da se isti nakon sastanka dostavi na pregled i odobrenje. Radite i vlastite bilješke (ako je to moguće).

8.3 Ophođenje s klijentima i dobavljačima

Sporazumi s klijentima i dobavljačima nužni su za poslovanje društva **Gebrüder Haider & Co** (npr. s dobavljačem betona) i oni u većini slučajeva, sa stajališta propisa o tržišnom natjecanju

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

i suzbijanju monopola, nisu sporni. Međutim, neki sporazumi s klijentima i dobavljačima mogu ograničiti tržišno natjecanje. U nastavku su navedeni neki primjeri koji ilustriraju koja su ponašanja u poslovnim odnosima s klijentima ili dobavljačima (i) nedopustiva sa stajališta propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola, (ii) koja se trebaju podvrći detaljnijoj pravnoj provjeri ili (iii) su u pravilu dopuštena:

(i) ponašanje zabranjeno prema propisima o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola većine zemalja:

- određivanje / nametanje preprodajne cijene: nedopustivo je da ponuditelji ograničavaju samostalno određivanje (pre)prodajne cijene svojih neovisnih distributera. **Društvo** ne smije utjecati na preprodajne cijene koje određuju njegovi neovisni distributeri. Zabrana nametanja cijena druge ruke (određivanje preprodajnih cijena od strane ponuditelja) primjenjuje se bez obzira na to dolazi li do nametanja cijene izravno ili neizravno (npr. davanjem bonusa ili drugih pogodnosti ako se poštuje određena „preporučena“ preprodajna cijena ili prijetnjama odnosno sankcijama u slučaju nepoštivanja određene minimalne prodajne cijene).
- **Hub-and-spoke**: Ne tražite od klijenata da vam aktivno priopće cijene ili informacije vezane uz cijene naših konkurenata. Nemojte upotrebljavati klijente kao sredstvo za razmjenu osjetljivih informacija vezano za tržišno natjecanje s konkurentima.

(ii) slučajevi koji bi mogli biti nezakoniti pod određenim okolnostima i/ili u određenim zemljama te bi ih stoga unaprijed trebao provjeriti stručnjak za propise o suzbijanju monopola za dotičnu jurisdikciju(e):

- **klausule o isključivosti/ekskluzivnosti**: klauzule o ekskluzivnosti i isključivosti s klijentima (ili dobavljačima) mogu biti nedopustive, osobito ako su sklopljene na dulje razdoblje (npr. pet ili više godina) ili na neodređeno vrijeme. Automatsko produljenje ugovora često se tretira na sličan način kao i ugovor na neodređeno vrijeme. Primjeri za sporazume o ekskluzivnosti/isključivosti: ako (iii) se dobavljača želi obvezati da opskrbljuje samo nas;
- **klauzula najpovlaštenijeg dobavljača**: npr. odredbe prema kojima su klijenti obvezni obavijestiti nas ako im naši konkurenti ponude niže cijene kako bi nam omogućili da „izjednačimo“ tu cijenu i izvršimo transakciju umjesto konkurencije pod istim ili boljim uvjetima;
- **povezivanje**: ako se prodaja proizvoda/usluge uvjetuje istovremenom kupnjom drugog proizvoda/usluge.

(iii) slučajevi koji su načelno dopušteni:

- **neobvezujuće preporučene maloprodajne cijene** za naše proizvode: međutim, pritom uvijek treba osigurati da su takve preporučene maloprodajne cijene neobvezujuće i da to jasno i nedvojbeno proizlazi iz opisa. Naši klijenti uvijek moraju imati slobodu samostalnog određivanja vlastitih maloprodajnih cijena (koristite izraze kao što su "neobvezujuća preporučena maloprodajna cijena" ili "preporučena neobvezujuća maloprodajna cijena"). Nemojte poticati pridržavanje neobvezujućih

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

preporučenih maloprodajnih cijena i nikada nemojte prijetite sankcijama ako klijent primjenjuje drukčije maloprodajne cijene, jer bi to moglo predstavljati nezakonito nametanje preprodajne cijene.

- **informacije** o konkurentu od klijenta koje vam klijent daje/priopćava dobrovoljno i bez vašeg pitanja;
- **odbijanje poslovanja:** dopušteno je da samostalno i na temelju objektivnih razloga (npr. dvojbe vezano za kreditnu sposobnost klijenta) odlučite ne sklopiti ugovor s potencijalnim klijentom ili dobavljačem.

8.4 Sankcije - posljedice/troškovi povrede zakona

Povrede propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola mogu imati ozbiljne posljedice za naše društvo i osobe koje su sudjelovale u povredi. Uobičajene kazne za povredu propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola su:

- **novčane kazne:** društvima koja krše propise o suzbijanju monopola prijete značajne novčane kazne:
 - povrede propisa o suzbijanju monopola u EU ili Austriji mogu rezultirati novčanim kaznama do 10% naših ukupnih prihoda u posljednjoj poslovnoj godini.
- **kazne zatvora:** u nekim zemljama i pojedinci također podliježu kaznenoj odgovornosti za povredu propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola.

U Austriji pojedinci također podliježu kaznenoj odgovornosti (do 3 godine kazne zatvora, vidi čl. 168.b austrijskog Kaznenog zakonika) u slučaju sporazuma koji ograničavaju tržišno natjecanje u postupcima javne nabave ili u slučaju povrede propisa o suzbijanju monopola koji se također kvalificira kao prijevara.

- **naknada štete:** svatko tko je pretrpio štetu kao posljedicu naše povrede propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola može podnijeti zahtjev za naknadu štete protiv našeg društva. Visina zahtjeva za naknadu štete prema propisima o suzbijanju monopola često premašuje (u pravilu veoma visoke) novčane kazne izrečene za povredu propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola. Oni koji sudjeluju u povredi propisa o suzbijanju monopola redovito solidarno odgovaraju za svu štetu koja proizlazi iz povrede (npr. u slučaju povrede, društvo **Gebrüder Haider & Co** bi također moglo biti izloženo zahtjevima za naknadu štete klijenata drugih društava uključenih u povredu ili bi ih mogli tužiti klijenti društava koja nisu sudjelovala u udruživanju u kartel). U nekim slučajevima, zahtjevi za naknadu štete prema propisima o suzbijanju monopola mogu se pokrenuti i protiv pojedinaca koji su sudjelovali u povredi propisa. Mnoga društva također u sve većoj mjeri podnose (odštetne) zahtjeve protiv zaposlenika ili drugih osoba koje djeluju u njihovo ime ako su prekršili propise o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola te su time nanijeli štetu svom poslodavcu.
- **ništetnost:** ugovorne klauzule, a ponekad čak i cijeli ugovori kojima se krše primjenjivi propisi o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola, ništetni su u većini zemalja.

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

- **troškovi pravnog savjetovanja i obrane:** troškovi obrane u pravnim postupcima vezano za propise o suzbijanju monopola ili u istragama tijela za zaštitu suzbijanje monopola i tržišnog natjecanja mogu biti značajni. Osim toga, ovakvi postupci mogu značajno poremetiti normalne poslovne aktivnosti, budući da se značajni resursi (vrijeme, pažnja i sl.) zaposlenika i uprave moraju uložiti u (interne) istrage i pripremu obrane.
- povrede propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola prava često postaju javno poznate i kao rezultat toga mogu naštetiti **ugledu** našeg **društva**. Povrede propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola također mogu dovesti do **isključenja** društva **Gebrüder Haider & Co** iz **sudjelovanja** u **postupcima javne nabave/natječajima** ako naručitelj ima dovoljno uvjerljivih naznaka da je društvo sklopilo sporazume s drugim poduzetnicima koji su nepovoljni za naručitelja i koji dovode do narušavanja tržišnog natjecanje ili su protivni dobrim običajima.

Povrede propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola od strane zaposlenika mogu imati posljedice prema zakonu o radu te čak rezultirati i prekidom radnog odnosa. Osim toga, društvo može tražiti naknadu štete ako zaposlenici ili osobe koje djeluju u ime društva prekršajem prouzroče štetu društvu.

Kako bismo osigurali da se svi zaposlenici strogo pridržavaju propisa o tržišnom natjecanju i suzbijanju monopola, društvo **Gebrüder Haider & Co** će redovito provoditi obuke o usklađenosti s propisima o suzbijanju monopola.

9. KOMUNIKACIJA

Društvo **Gebrüder Haider & Co** promiče otvorenu komunikaciju punu poštovanja. Svi zaposlenici trebali bi moći potražiti savjet ili izraziti činjenične nedoumice bez straha od bilo kakvih negativnih posljedica. Ako zaposlenici imaju nedoumica ili nisu sigurni kako se ponašati u određenoj situaciji, uvijek se mogu obratiti svom nadređenom ili službeniku za usklađenost. Sva se pitanja i nedoumice shvaćaju ozbiljno te se tretiraju povjerljivo i brzo istražuju.

10. ZAŠTITA PODATAKA I SIGURNOST INFORMACIJA

Društvo **Gebrüder Haider & Co** poštuje prava svojih zaposlenika i trećih osoba u pogledu njihovih osobnih podataka. Društvo poduzima potrebne mjere opreza kako bi osiguralo da se osobni podaci prikupljaju, obrađuju ili upotrebljavaju samo ako se to radi u skladu s važećim propisima i ako su potrebni u posebne, izričite i zakonite svrhe.

Pri uporabi podataka društvo vodi računa o tome da je uporaba transparentna za ispitanike te da se poštuju njihova prava na pristup i ispravak te, ako je potrebno, na prigovor ili brisanje.

Društvo se obvezuje osigurati odgovarajući standard pri zaštiti obrade informacija kako bi se osigurala povjerljivost, cjelovitost i provjerljivost podataka vrijednih zaštite te spriječila neovlaštena uporaba.

11. ZAŠTITA NA RADU, ZDRAVLJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Svaki bi zaposlenik trebao poznavati važeće zakone, propise i interne smjernice društva o zaštiti na radu, zdravlju i zaštiti okoliša i pridržavati ih se. Svi se zaposlenici pozivaju na stalnu budnost kako bi bili svjesni mogućih opasnosti pri svom radu i u svojoj radnoj okolini, u vlastitom interesu i u interesu svojih kolega.

Zaštita na radu je glavni prioritet društva **Gebrüder Haider & Co**. Osiguravamo sigurne uvjete rada koji su u skladu s važećim propisima o zaštiti i sigurnosti na radu. Pridržavamo se pravila zaštite na radu i redovito provjeravamo sigurnosne standarde kako bismo omogućili siguran rad te izbjegli rizike po zdravlje i okoliš. Naši zaposlenici su upoznati s relevantnim propisima i upućeni da ih se moraju pridržavati.

Pridržavanje zakona i propisa koji se odnose na zaštitu okoliša za nas je zadatak i obveza. Iz tog razloga posvećujemo posebnu pozornost odgovornoj uporabi energije, vode i sirovina.

Održivi rast, koji osigurava zaštitu okoliša, očuvanje prirodnih resursa i time poštivanje životnih uvjeta budućih generacija, visoko je na ljestvici prioriteta društva **Gebrüder Haider & Co**.

12. PONAŠANJE NA RADNOM MJESTU I PRIDRŽAVANJE DRUŠTVENIH STANDARDA

Društvo **Gebrüder Haider & Co** podržava ciljeve Deklaracije Međunarodne organizacije rada (ILO) o temeljnim načelima i pravima pri radu. To uključuje slobodu udruživanja, pravo na kolektivno pregovaranje, ukidanje prisilnog i dječjeg rada te zabranu diskriminacije u pogledu zapošljavanja i zanimanja. Društvo se u okviru odgovarajućih zakonskih odredbi obvezuje poštivati načela jednakih mogućnosti pri zapošljavanju i napredovanju zaposlenika. Osim toga, poštujemo prava zaposlenika na jednak tretman, bez obzira na podrijetlo i nacionalnost, vjeroispovijest i svjetonazor, spol i seksualnu orijentaciju, političke ili sindikalne aktivnosti, dob, bolest ili invaliditet ili drugu osobinu. Društvo **Gebrüder Haider & Co** ne tolerira diskriminaciju.

Društvo se također obvezuje pridržavati se odredbi važećih u dotičnoj zemlji poslovanja u vezi sa zapošljavanjem stranaca kao i propisa o plaćama i socijalnom osiguranju.

Nepridržavanje ovih odredbi može rezultirati isključenjem **društva** iz sudjelovanja u postupcima javne nabave, budući da naručitelji moraju isključiti društvo iz postupka javne nabave ako:

- je društvo u obavljanju svoje profesionalne djelatnosti počinilo teške povrede, posebice odredbi radnog, socijalnog i ekološkog prava, što je naručitelj dokazao na prikladan način;
- društvo nije ispunilo svoju obvezu plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje ili poreza i davanja u Austriji ili prema propisima zemlje u kojoj ima sjedište, a to je naručitelj

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

dokazao na prikladan način ili je isto utvrđeno pravomoćnom sudskom ili upravnom odlukom.

13. SPRJEČAVANJE PRIJEVARNIH RADNJI

Prijevvara je namjerno obmanjivanje ili pogrešno prikazivanje informacija u svrhu stjecanja imovinske koristi. Društvo **Gebrüder Haider & Co** ni pod kojim okolnostima ne tolerira prijevorne radnje. Prijevorne radnje često se mogu izbjeći jednostavnim pridržavanjem sustava i kontrola koje društvo ima kako bi osiguralo da nitko nema isključivu kontrolu nad sredstvima, isporukama ili zapisima. Ako neki član tima postane svjestan mogućeg slučaja prijevare, to odmah mora prijaviti kako bi se omogućilo brzo djelovanje. Ne smije se pokušavati prikriti ili ignorirati moguću prijevaru. Za društvo je uvijek bolje rano identificirati i ispraviti takve probleme nego ih otkriti kasnije. Ovo je od iznimne važnosti za društvo, posebice u pogledu mogućeg isključenja iz postupka javne nabave. Naime, naručitelji moraju isključiti društvo iz sudjelovanja u postupku javne nabave zbog prijevornih radnji, posebice obmane naručitelja davanjem lažnih, obmanjujućih ili nepotpunih podataka. Zbog toga se prijevare i slična kaznena djela bez iznimke prijavljuju nadležnim tijelima.

14. IMPLEMENTACIJA KODEKSA PONAŠANJA, UKLJUČUJUĆI PROVEDBU I PROVJERU

Osnova za provedbu ovog Kodeksa ponašanja je neograničena predanost uprave i voditelja odjela ovom Kodeksu ponašanja. Svaki voditelj odjela odgovoran je za ponašanje svojih zaposlenika. U slučaju dvojbe, zaposlenici se trebaju obratiti svom nadređenom za savjet o ispravnom ponašanju. Međusobne povratne informacije trebale bi se davati u okviru razgovora o osobnom razvoju.

15. POVREDE

Svi zaposlenici moraju osigurati da razumiju ovaj Kodeks ponašanja i osigurati da njihovo ponašanje i ponašanje njihovih podređenih uvijek bude u skladu s ovim Kodeksom ponašanja i drugim pravilima i smjernicama koje se primjenjuju u našem društvu. Povrede Kodeksa ponašanja ili drugih propisa i smjernica koje se primjenjuju u našem društvu mogu imati ozbiljne posljedice na ugled, poslovne odnose i financijsko stanje našeg **društva**. Ako okolnosti to opravdavaju, društvo **Gebrüder Haider & Co** u slučaju povreda može smatrati potrebnim da pokrene građanski ili kaznenopravni progon i poduzme mjere prema radnom pravu, koje mogu ići čak i do raskida radnog odnosa.

16. SUSTAV ZVIŽDAČA

U načelu, prijave službeniku za usklađenost mogu se podnijeti i anonimno, na primjer dopisom bez podataka o pošiljatelju. Čak se i anonimne dojave shvaćaju ozbiljno i pažljivo

Kodeks ponašanja (Code of Conduct)

Gebrüder Haider & Co Hoch- und Tiefbau GmbH

ispituju. Želimo istaknuti da prema točki 9. niti jedna osoba koja podnese prijavu zbog podnošenja prijave ne smije biti dovedena u nepovoljan položaj.

****KRAJ****